Oświadczenie złożone
przez senatora Stanisława Gawłowskiego
na 52. posiedzeniu Senatu
w dniu 19 lutego 2026 r.

Oświadczenie skierowane do ministra aktywów państwowych Wojciecha Balczuna

Szanowny Panie Ministrze!

Ośrodek Studiów Wschodnich od wielu lat konsekwentnie wskazuje, że Chińska Republika Ludowa traktuje przemysł, technologie oraz łańcuchy dostaw jako narzędzia polityki państwowej. Nie są one neutralnym obszarem gospodarki, są elementem długofalowej strategii wpływu, kontroli i dominacji rynkowej. Raport OSW „Smartfony na kółkach" (https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/raport-osw/2025-12-17/smartfony-na-kolkach) pokazuje, że same Chiny uznają zagraniczne komponenty i technologie za potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa. Odpowiadają na to restrykcjami, certyfikacją i ścisłą kontrolą dostępu do rynku. W tym kontekście szczególne zaniepokojenie budzi brak analogicznego podejścia po stronie europejskiej, w tym polskiej. Dotyczy to także sektora obronnego.

Publikacja Wirtualnej Polski „PGZ i chiński klan Zhu. Kulisy prac nad mundurem polowym dla wojska" ujawniła fakty, które wymagają jednoznacznej reakcji instytucjonalnej, a nie milczenia. Z ustaleń dziennikarskich wynika, że spółka Skarbu Państwa PSO Maskpol, należąca do Polskiej Grupy Zbrojeniowej, zawarła porozumienie o współpracy z prywatną spółką Unifeq Europe w obszarze prac koncepcyjnych i rozwojowych dotyczących umundurowania wojskowego. Spółka Unifeq Europe przedstawia się publicznie jako „polska firma rodzinna", jednocześnie jednak jej struktura właścicielska i powiązania personalne prowadzą do chińskiego koncernu tekstylnego Ningbo Evergreen, jednego z największych producentów odzieży w Chinach. Analiza sprawozdań finansowych Unifeq Europe pokazuje, że spółka ta sama w sobie nie jest istotnym producentem. Przez lata jedynie marginalna część jej przychodów pochodziła z produkcji własnej. Dominującą część stanowiła sprzedaż towarów i materiałów produkowanych w Chinach. Oznacza to model oparty przede wszystkim na dystrybucji i integracji dostaw, a nie na budowie krajowych zdolności przemysłowych. Nie to jednak stanowi istotę problemu. Kluczowe jest samo istnienie i promowanie modelu współpracy, w którym spółka Skarbu Państwa z sektora obronnego wchodzi w relację z podmiotem powiązanym z chińskim przemysłem tekstylnym przy jednoczesnym marginalizowaniu krajowych producentów odzieży dla służb mundurowych. W praktyce prowadzi to do wypychania z rynku polskich firm, które od lat inwestują w moce produkcyjne, kompetencje technologiczne i bezpieczeństwo dostaw. Tworzony jest model, w którym państwowa spółka legitymizuje zagraniczny, w tym przypadku chiński, ekosystem przemysłowy, zamiast wzmacniać własne zaplecze. Jest to sprzeczne zarówno z deklarowaną polityką wzmacniania krajowego przemysłu obronnego, jak i z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa państwa.

Niepokój pogłębia fakt, że ujawnione informacje nie spotkały się dotąd z jasną reakcją ani ze strony Ministerstwa Obrony Narodowej, ani ze strony Ministerstwa Aktywów Państwowych, ani ze strony kierownictwa Polskiej Grupy Zbrojeniowej. Odpowiedzi ograniczają się do ogólnikowych oświadczeń i powoływania się na tajemnicę przedsiębiorstwa. Tymczasem mówimy o kierunku działań spółek Skarbu Państwa w sektorze obronnym, a nie o zwykłej działalności handlowej. W świetle analiz OSW, doświadczeń państw sojuszniczych oraz rosnącej presji gospodarczej i politycznej ze strony Chin taki brak reakcji należy uznać za poważne zaniedbanie, w szczególności w sytuacji, gdy Chiny pozostają strategicznym partnerem Federacji Rosyjskiej prowadzącej wojnę w bezpośrednim sąsiedztwie Rzeczypospolitej Polskiej.

Państwo polskie powinno dziś konsekwentnie wzmacniać własny przemysł. Powinno chronić krajowe zdolności produkcyjne w sektorach wrażliwych. Powinno też jasno określić granice dopuszczalnej współpracy spółek Skarbu Państwa z podmiotami powiązanymi z przemysłem państw prowadzących politykę sprzeczną z interesami NATO.

W tym kontekście zasadne jest postawienie następujących pytań.

1. Czy ministerstwo uznaje, że współpraca spółek Skarbu Państwa z podmiotami powiązanymi z chińskim przemysłem tekstylnym w obszarze obronnym jest zgodna z interesem bezpieczeństwa państwa?

2. Czy ministerstwo posiada wiedzę, czy przed zawarciem porozumienia o współpracy pomiędzy PSO Maskpol a Unifeq Europe dokonano pełnej analizy ryzyk geopolitycznych, przemysłowych i bezpieczeństwa dostaw? A jeśli tak, to jakie były jej wnioski?

3. Czy ministerstwo planuje wprowadzenie jasnych standardów wykluczających z projektów realizowanych przez spółki Skarbu Państwa podmioty, których model biznesowy opiera się na powiązaniach z przemysłem państw trzecich prowadzących politykę sprzeczną z interesami NATO?

4. Jakie działania zostaną podjęte, aby spółki z grupy PGZ realnie wspierały rozwój polskiego sektora przemysłu obronnego, a nie pośrednio przyczyniały się do jego osłabienia?

Z wyrazami szacunku
Stanisław Gawłowski